

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 6. Quid præterea sit notandum circa valorem vel invaliditate[m] & revalidationem professionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

§. IV. Si novitia apud Moniales etiam ad clau- 21
suram obligatas ob infirmitatem vel aliam causam
necessariam debeat ad tempus remitti ad paternas æ-
des, potest hic cum facultate Prælati continuare suum
novitiatum, *Suar. T. 3. l. 5. c. 14. n. 13.* dicens esse
decisum à S. Congreg., *Sanch. in Dec. l. 5. c. 4. n. 28.*
Pelliz. tr. 10. c. 2. n. 48.

Q. 5. Si quis absoluto novitiatu dimittatur, & 22
postmodum iterum admittatur, an repetere debeat
novitiatum. R. Negant *Sanch. in Dec. l. 5. c. 4. n. 34.*
aliique cum *Lex. T. 4. v. professio n. 10.*, quia à *Trid.*
plus non requiritur, quam ut præcesserit novitiatus,
in quo probarit Ordinem & ab Ordine sit probatus,
quod hic factum est: è contrà debere repetere putant
Suar. & Castrop. t. 16. d. 1. p. 12. §. 2. n. 10., tum quia
prior probatio videtur esse extincta per egressum,
tum etiam quia multi censent annum probationis
debere sic esse continuum, ut duret usque ad profes-
sionem, quamvis contradicant *Ang. Silv. Rodriq.*
& alii apud *Barb. de potest. Epif. alleg. 201. n. 23. &*
28.; sed saltem vera est secunda sententia, inquit *Lugo*
in resp. mor. l. 4. d. 1., si quis in Societate J E S U post
novitiatum & vota simplicia dimissus fuerit, ite-
rumque admittatur, quia tum primus novitiatus ha-
buit suum effectum, nempe admissionem ad vota, er-
go pro nova admissione ad nova vota prærequiritur
nova probatio, quod pluribus confirmat *Lugo* ibi-
dem, quamvis cum tali sæpe congruum sit dispensari
post primum annum repetiti novitiatus.

Q. 6. Quid præterea sit notandum circa volo- 23
rem vel invaliditatem, & revalidationem profes-
sionis. R. seqq.

§. I. Si hermaphroditus, in quo uterque sexus
erat æqualis, fecerit professionem, *Sanch. de Matr. l.*
7. d. 106. docet hanc esse nullam, cum enim sit gravis
indecen-

indecentia & periculum gravium abusuum, credendum est Ecclesiam non admittere talem professionem, aut antecedenter velle talem hominem esse incapacem.

24 §. II. Si Titio post professionem certò innotescat, quòd non fuerit rectè baptizatus, potest egredi, quia nulla Religio intendit recipere quenquam nisi Christianum & Ecclesiæ subjectum: si autem esset tantùm dubium de valore baptismi, & ideo sub conditione rebaptizaretur, deberet in Religione permanere, tum quia Religio est in possessione illius, à qua deici non debet per solum dubium superveniens, tum etiam, quia in dubio standum est pro valore actus, donec constet oppositum, uti habent *Menoch. l. 6. præsumpt. 4. Tusch. v. præsumptio*, concl. 620. Hinc videtur dicendum, quòd teneatur votis Religionis, aut saltem teneatur nunc ratificare professionem, quia Religio, in qua alitur, jure id postulat ab eo, *Quintanadv. Gob. in Exp. t. 2. n. 461.*, qui addit ex *Galle. ad Trid. Ses. 25. c. 16. de Regul.*, quòd S. Congreg. 10. Decembr. 1588. resolverit professionem ad majorem cautelam debere iterum emitti expectato alio anno novitiatus, è contrà *Sylvius v. baptismus cas. 3.* dicit resolutum esse, ut iterum emitat professionem non expectato alio anno novitiatus, quòd etiam videtur verisimilius, docetque *Suar. de Relig. T. 3. l. 7. c. 1 n. 8.* allegans etiam hanc declarationem; hinc infert *Sylv.* etiam debere censi professum à tempore professionis primò emissa, quia ipsi favet possessio. Videri potest *Suar. toto c. 1 & 2.*

25 §. III. Statuerat *Sixtus V.*, ut invalida esset professio quorundam criminosorum; item illius, de cujus vita, moribus, ætate non esset capta informatio, sed *Clemens VIII.* restituit ejusmodi professioni

fessione valorem, relictis tantum poenis aliis contra Superiores, qui criminosos aut non præmissis informationibus aliquos admisissent ad professionem, uti refert *Lugo* in resp. Mor. l. 3. dub. I.

§. IV. Si quis professurus & interrogatus tacuerit crimen, quo manifestato fuisset rejectus, peccavit graviter, si inde possit redundare grave incommodum in Religionem, quia videtur esse contractus mutuus, in quo saltem quoad accidentia committitur gravis fraus: imò si Superiores fuerint animo ita comparari, ut nollent admittere ad professionem, si tali crimine notatus esset, professio foret invalida: è contra si simpliciter consenserunt, & reticentia illa parum aut nihil nocere possit Religioni, *Lugo* suprà putat adhuc non omnino excusandum esse talem dolum, & communiter saltem aderit mendacium.

§. V. Quamvis in statutis alicujus Ordinis dicatur, Ordinem non obligari retinere aliquem, qui in examine reticuerit certum aliquem defectum, id tamen videtur intelligendum tantum pro tempore novitiatus vel ante professionem, hinc si profiteatur etiam malâ fide, non ideo professio est invalida, *Less.* in auct. v. *Professio Religiosa* cas. 9. Si autem quis profiteatur cum defectu alicujus ordinariè prærequisiti, v.g. si examinatores Titium Societatis *JESU* Scholasticum excluderant à professione ob defectum scientiæ, & Generalis nec excluderit nec positivè admiserit, attamen per errorem Secretarii relatus sit inter professuros, sicque profiteatur, putat *Lugo* l. 4. d. 43. professionem esse validam, quia videtur esse error tantum in qualitate, cum certum sit Generalem posse etiam indoctum admittere ad professionem; sed oppositum videtur probabilius, nam mens Generalis præsumitur semper esse, quòd admittat suppositis supponendis, quæ hic non sunt: rectè

rectè tamen addit *Lugo* esse causam, cur Generalis cum Titio dispenset & suppleat, dummodo Titius remaneat in voluntate profitendi.

28 §. VI. Si Titio facta sit spes officii, & ideo in certo Monasterio profiteatur, postea autem officium illud non obtineat, quamvis intenderit officium tanquam finem principalem, professio est valida, nec potest egredi, quia absolutè professus est, licèt per accidens finem indifferentem adjunxerit: imò non obstaret, licèt ex fine malo esset professus, sic enim, si quis motus vanâ gloriâ voveat dare eleemosynam, tenetur darè, non quidem ex vana gloria, sed ex alio fine saltem indifferente: imò quamvis sit professus ita intendendo illud officium, ut, si scivisset se non obtenturum non fuisset professus, adhuc valet professio, quia officium erat tantùm conditio, sine qua non fuisset facta professio, jam autem facta est absolutè: si tamen non intendisset se obligare, nisi obtineret illud officium, peccasset mortaliter decipiendo Religionem & agendo contra morem debitum, essetque professio conditionata, adeoque non impleta conditione non obligaret, sed posset egredi, *Less. v. Religiosus cas. 7.*

29 §. VII. Si quis invalidè professus non reclamavit intra quinquennium, produxeritque causas coram Superiore suo & Ordinario, uti habet *Trid. Sess. 25. c. 19. de Regul.*; attamen etiam non ratificavit professionem; quamdiu non potest se expedire ab Ordine, gaudet privilegiis & potest absolvi, uti alii Religiosi, quia præsumitur esse talis, donec contrarium per sententiam declaretur, quæ præsumptio sufficit ad jurisdictionem; possetque ad Ordines & Superioratum promoveri, nisi expressè reclamaret & diceret se ratificare non velle, tum enim tantùm posset permitti in usu Ordinis recepti, non autem
 promo-

promoveri ad alium; *Sanch.* de Matr. l. 7. d. 37. q. 5. est enim secularis, & eget dimissorialibus, item titulo patrimonii vel beneficii; nec posset ferre suffragium in Capitulo, nec acceptare munus Superioris, quantum declinari posset sine scandalo & infamia; similiter non posset absolvi à reservatis per Confessarium Ordinis, nisi eo modo, quo alius secularis, quia defuisset præsumptio, ac consequenter jurisdictio, *Less.* v. *Prof. Relig.* cas. 18.

§. VIII. Quamvis Titius putans se validè esse professum postea sæpius renovaverit priora vora, non ideo censetur illa ratificasse, quia non voluit plus circa illa facere, quàm initio fecerat, *Less.* cas. 10. *Lugo* dub. 2. n. 4. *Castrop.* t. 16. d. 2. p. 5. n. 3. Si tamen sciverit vel dubitarit, an prior actus non fuisset invalidus, aut expressè intenderit actum validum ponere, si fortè antea non posuisset, tum ratificasset. *Less.* cas. 18. aliique cum *Castrop.* suprà.

§. IX. Si Titius rescians se invalidè professum velit in Religione manere, *Castrop.* suprà docet requiri, ut Superiores de novo consentiant, adeoque ut manifestet priorem nullitatem, sed *Suar.* T. 3. l. 7. c. 1. n. 35. *Less.* cas. 5. & 6. item cas. 15. n. 42. *Sanch.* in Dec. l. 7. c. 5. n. 81. *Lugo* dub. 2. n. 5. & 6. item dub. 16. n. 8. probabiliter dicunt non teneri manifestare nullitatem suæ professionis vel petere novum Superioris aut conventus consensum, quamdiu prior non est revocatus, adeoque satis esse, si professionem ratificet omnino secretè, quod colligitur ex *Trid.* Sess. 25. c. 19. de Regul., ubi non vult audiri eum, qui intra quinquennium non reclamavit, quia nempe præsumitur tacita ratificatio, ergo hæc est sufficiens ad revalidationem professionis, & Papa supplet renovationem consensûs Religionis, si expressè non contradixerit, uti tenent *Less.* de just. l. 2. c. 41. n. 66. & *Sanch.* de

Matr. l. 7. d. 37. n. 64. Putant autem aliqui cum *Castrop.* n. 5. ad hoc prærequiri etiam delationem habitus saltem per quinquennium, sed probabilitus tenet oppositum *Less.* cum aliis, quia gestatio habitus per annum post novitiatum facit præsumi professum.

32 §. X. Quamvis secundum jam dicta ad revalidationem professionis aliquando sufficiat consensus à solo proficiente renovatus, tamen si etiam ex parte Religionis positus sit consensus etiam aliunde invalidus, etiam ex hac parte requiretur revalidatio consensus, cum enim prior consensus fuerit nullus, quamvis virtualiter permaneret, adhuc esset nullus, quia quod ab initio est invalidum, tractu temporis non convalescit, nisi superveniat aliquid faciens illud convalescere, quod hic non esset, uti suppono, *Suar.* n. 20. *Sanch.* n. 63. *Lugo* dub. 21. n. 6.

33 §. XI. Si professio fuit invalida, quia novitiatum non compleverat, vel quia illum interruperat, certum esse putant *Castrop.* n. 6. & alii apud *Lugo* dub. 2. n. 8. & 9., quod reiterari debeat novitiatum, adeoque nullitas sit manifestanda Superioribus, quia secundum dicta n. 13. jura invalidant professionem sine prævio novitiatu factam, in hoc autem casu non præcessit novitiatum. Si autem novitiatu integrè absoluto professio aliunde sit invalida, *Nav.* *Suar.* n. 34. alique n. 22. relati dicunt esse probabilius, quod requiratur novus novitiatum; alii cum *Castrop.* n. 7. negant, cum re ipsa sit probatus, & ipse etiam probavit statum: inò *Less.* supra & *Sanch.* n. 64. dicunt etiam id probabiliter verum esse, licet fuerit defectus completi novitiatus, quia censetur postea supplere vivendo in Religione, sed contradicit *Suar.* n. 30., eò quod, si putetur esse professus, non censetur amplius probari, ideoque dici non possit suppleri tempus deficiens, vide dicta n. 22. §. XII.

§. XII. Si Titius sit invalidè professus, quia ne- 34
scivit requiri talem ætatem, vel putavit se eam ha-
bere, non potest ideo ejici; & videtur esse contra ju-
stitiam, si ideo ejiciatur, quia redditur infamis absque
sua culpa, *Less.* in auct. v. *Prof Relig.* cas. 6. n. 14.;
Si tamen tunc tale quid in eo advertatur, ob quod ex
novitiatu dimitti posset, poterit etiam nunc dimitti,
Nec jurat, si vellet ratificare professionem, quia ubi
voluntas Superioris est contraria, professio est inva-
lida nec Ecclesia supplet consensum: quòd si tamen
quinquennium effluxisset, dimitti non posset, quia
præsumeretur ratificasse ante contradictionem Supe-
riorum, & Ecclesia tum supplet.

§. XIII. Si invalidè professus ita tacitè ratificet 35
professionem, potest gaudere privilegiis omnibus,
quæ habent antiqui præ junioribus, quia in foro
externo censeri debet professus ab eo tempore, quo
professionem primam fecerat, quamvis invalidam,
Castrop. n. 10. Et quòd possit eligi in Prælatum, di-
cit probabile esse *Suar.* n. 37., si defectus professionis
manferit ac sit ita occultus, ut de illo non possit con-
stare in foro Ecclesiæ, est enim re ipsa professus, & ta-
lis in foro externo habetur à tempore, quo primò
emisit.

§. XIV. Qui ignorans, est invalidè professus, 36
acquirat sibi & non Monasterio, quod interea acqui-
rit, quia mansit capax domini acquirendi, nec fuit
Monasterio subditus. *Neque refert*, quòd putarit se
acquirere Monasterio, nam erat error in substantia,
qui impediabat valorem consensûs, *Less.* cas. 6. & 7.,
& etiam diximus l. 3. p. 2. à n. 612., estque simile,
si quis solvat indebitum, aut donet Titio extraneo,
quem putabat esse Cajum cognatum. Similiter talis
invalidè professus potest secum auferre omnia sibi
donata ab amicis, aut cum venia Superiorum empra

ex datis sibi eleemosynis, etiam data ab aliis Confratribus, si illi habebant facultatem alienandi in extraneos; nisi fortè omnia ista censeretur absolutè voluisse comparare Monasterio in dominium, sibi autem in merum usum: non posset tamen secum auferre ea, quæ accepit in communi divisione, v. g. aliquo Fratre mortuo, quia per errorem venit in talem partitionem, ed quòd putaretur Frater Ordinis, cum tamen non esset: quòd si ipse etiam donasset aliqua Monasterio, ed quòd putasset se esse professum, Monasterium teneretur ei restituere, quia omnis donatio & cessio juris, cujus principalis causa est in errore fundata, est involuntaria & irrita: poterit tamen Monasterium repetere compensationem alimentorum, uti habet *Less.* cas. 6. n. 15., sed hoc videtur intelligendum de alimentis post novitiatum, uti dicitur n. 54.

An simplex Religiosus possit de licentia Superioris recipere alterius professionem, discutit *Diana* p. 3. t. 2. R. 70., affirmans cum aliis contra *Valerum*. Possè autem Generalem Ordinis, etiam Societatis *JESU*, id committere etiam externo, v. g. Episcopo, docet *Lugo* l. 4. d. 14., Ubi n. 9. addit cum *Suar.* & aliis professionem validè emitti per procuratorem. Denique an invalidè professus teneatur ad castitatem vi voti simplicis inclusi in solenni, dicitur n. 158.

37 Q. 7. An Berta possit Religionem petere & profiteri inter virgines, si virgo non sit. R. Quando amittatur virginitas, dictum est l. 3. p. 1. n. 917., quo supposito,

§. I. Certum videtur, si virginitas sit amissa tantùm per voluntariam pollutionem, Bertam posse inter virgines consecrari & velari; uti cum communi tenent *Caj. Arm. Laym. Sporer* in Decal. r.